

Liszt-emlékmű – közadakozásból, közakarattal

Új látnivaló a Nádor és Zrínyi utca sarkán, a Duna Palotánál

Foto: VOOT GERCELY

Szeptember elején hangulatos avatóünnepség részesei lehettek a Nádor utca járókelői, hiszen a sarkon, a Duna Palota szoborfülkéje megújult, és Liszt Ferenc mellszobra kapott benne helyet. Az eseményen a Duna Szimfonikus Zenekar vonósai muzsikáltak. Dr. Gerő Katalin alkotása nagy tetszést aratott már Varsóban, Belgrádban, s a közadakozásból készült mellszobrot most már a budapestiek is megcsodálhatják. Arról, hogy hogyan gazdagodhatott a Duna Palota ezzel a művel, arról az intézmény igazgatónöje, Bíró Ildikó, valamint az alkotó, Dr. Gerő Katalin beszélt.

! Hogyan értesültek erről a Liszt-szoborról, kinek az ötlete volt, hogy ennek az alkotásnak a Duna Palota adjon otthont?

– 2012-ben Dr. Gerő Katalin szobrászművész keresett meg bennünket: a Liszt Ferencet ábrázoló mellszobrát a Duna Palotának adományozza, hogy az épület Nádor és Zrínyi utcai frontján található, sarki szoborfülkében helyezze el. A Duna Palota épülete 1897-ben Lipótvárosi Kaszinóként nyílt meg. A Kaszinó minden estéje, hangversenye, előadása, matinéja esemény számba ment. Arra törekszünk, hogy a 116 éves Duna Palota rendezvényei is hasonlóképpen kiváltsák a közönség megbecsülését. Ennek jegyében működtetjük a Duna Művészegyüttest és a Duna Szimfonikus Zenekart, továbbá képzőművészeti kiállításokat, koncerteket, színházi előadásokat, könyvbemutatókat szervezünk. A Duna Palota tehát hosszú idő óta az egyetemes kultúra, a magyar zenei élet és táncművészet egyik emblemikus helyszíne. Továbbá Liszt Ferenc első budapesti lakása

a Nádor utcában volt, így a Nádor és Zrínyi utca sarkán lévő szoborfülke megfelelő helye a zeneszerző-zongoraművész mellszobrának.

! Úgy tudom, komoly költséget jelentett az épület oldalán lévő szoborfülkének a rendbehozatala. Erre hogyan sikerült forrásokat találniuk? Milyen nehézségeket kellett még a szobor felállításának kapcsán leküzdeniük?

– A bronzszobor kiöntésének és a szoborfülke restaurálásának költségét Dr. Gerő Katalin közadakozásból fedezte. Ezúton is köszönjük az adományokat, külön köszönjük a Rotary Hungary, a Rotary Club Budapest City támogatását és a Zeneszalón Alapítvány közreműködését, a Ránki család – Ránki Dezső, Klukon Edit és Ránki Fülöp – adománygyűjtő zongoraestjét.

! Mennyire elégedettek a végeredménnyel? Milyen visszhangokat hallottak az itt élőktől?

A harmadik, immár budapesti mellszobor története

Három esztendővel ezelőtt, 2010-ben kaptam felkérést **Dr. Gerő Katalin**, hogy 2011-re a Budavári Önkormányzatnak készítsen egy Liszt-mellszobrot, amelyet a kerület Varsónak ajándékozhat. Ezzel azt a Chopin-mellszobrot kívánták megköszönni, amelyet a lengyel főváros adományozott Szilasi Alexnek, és amely a Horvát-kertben kapott helyet. A zongoraművész az alkotást azzal a kéréssel ajándékozta az I. kerületnek, hogy cserébe a Liszt-évfordulón, a testvérvárosi szerződés megkötésekor, kapjon Varsó is szobrot Lisztről, a zeneszerző-zongoraművésztől. A felkérést pedig azért kapta Dr. Gerő Katalin, mert ő már készítette a Várban egy Haydn-emléktáblát, és a műve nagy tetszést aratott.

– Először kicsit megrettentem a feladattól – meséli a művész, aki közérdekű felajánlásként készítette el a mellszobrot –, hiszen akkor még csak négy éves szobrász-műltra tekinthettem vissza. 2006-ban született az első, Strém Kálmán hangversenyrendező, később a Haydnt ábrázoló emléktáblám, s időközben mintáztam már mellszobrot, plakett-sorozatot és a Véghe Sándor-pályázaton is az első négy között végeztem. A Liszt-felkérést követően nagyon elmélyültem a komponista archerendezésében, tanulmányoztam csontozatát, vonásait, és persze a jellemét. Fél évig készítettem tanulmányfejeket, végül aztán egy hónapot alatt született meg az az agyag-mellszobor,

amelyet le is zsűriztek. A polgármester nagyon elégedett volt a kész művel. Érdekes mozzanat, hogy az öntödében megismerkedtem egy ausztrál fotóművésszel, Warren Richardsonnal, aki a gyár fényképezése közben látta meg a Liszt-szobrom gipsz mintáját. Annyira megtetszett neki, hogy végigfotózta a bronzöntési folyamatot. A fényképek aztán megjelentek egy német öntészeti szaklapban egy cikkkel együtt, amely a szobor történetét is ismerteti. A képekből videoklip is készült, s ezt a várbeli szobor-bemutatón vetítettük le úgy, hogy Szilasi Alex – akinek külön is köszönettel tartozom a sok, a szobor érdekében kifejtett munkáért – kísérőzeneként egy Liszt-művet játszott. A produkció óriási tetszést aratott. Ezt a szobrot avattuk fel Varsóban 2011 augusztusában. A sajtóban megjelent cikkek és fotók eredményeként a belgrádi kulturális attasé úgy határozott, hogy ezt a szobrot kívánja a szerb fő-

városnak ajándékozni a bicentenáriumi évének tiszteletére. Így lett Belgrádnak is Liszt-mellszobra az ottani Zeneakadémia előtt. Ezt követően jelentkezett az V. kerület, hogy nagyon szívesen elhelyezik a szobrot, pénzt azonban nem tudnak adni hozzá. Az Önkormányzat választása a Duna-palota sarkán húsz éve üresen álló szoborfülkére esett. Bíró Ildikó, a Duna Palota igazgatója örült, hogy a szobor idekerül, aminek előfeltétele volt az igen rossz állapotban lévő posztamens rendbehozatala, az egész fülké restaurálása. Ez komoly kiadást jelentett a szobor öntésével és felállításával együtt. Ezért kezdtem egy adománygyűjtő koncert szervezésébe.

A Ránki család azonnal szívesen vállalkozott a hangversenyre, amelynek a Budapest Music Center adott otthont. A koncert mellett a Rotary Hungary és a saját Rotary klubom is sokat segített, akárcsak a Zene-szalón Alapítvány. Az is boldoggá tett, hogy sokan nem tudtak ugyan nagy összeget adni, de nagy szeretettel és lelkesedéssel támogatták ezt a kezdeményezést. Rájuk ugyanolyan hálával gondolok. Szinte nem múlik el nap az avatás óta, hogy valakitől ne kapnék gratulációt. Rév Lívia zongoraművész, aki csak fényképről láthatta a szobrot, azt mondta: „Na végre, ez az én Lisztem!” Major Edit, a kiváló zongoratanárnő pedig azt írta nekem: „Nemcsak Lisztet, hanem a zenéjét is közvetíti ez a mellszobor”... Ez a legtöbb, amit el lehet érni!

– Szívből örülünk a szobornak és annak is, hogy ezáltal az épület egy frekvenciált része megújulhatott. Gerő Katalin közérthető stílusban ábrázolja a szenvedélyes művészt. Az erre járók, magyarok és külföldiek egyaránt, örömmel fogadják a Liszt szobrot; gyakran fotózzák.

■ *A Duna Szimfonikus Zenekar tagjaiból alakult vonósnégyes is muzsikált a szoboravatáson. Hogyan állt össze ez a program?*

– Liszt-szoboravatató ünnepség természetesen nem valósulhat meg anélkül, hogy Liszt művei ne csendüljenek fel. Ám a helyszín is befolyásolja a választást. Tekintettel arra, hogy a szoborfülké az épület utcai frontján található, nem tudott a teljes Duna Szimfonikus Zenekar közreműködni. Ezért esett Szklénár Ferenc művészeti vezető választása Holics László Liszt Ferenc Nr. 4. Desz-dúr Consolation művének vonósnégyesre való átíratára.

■ *Milyennek találja az együttes szerepét a Duna Palota életében?*

– Intézményünk működteti az 1957-ben alapított Duna Művészegyüttest és az 1961-ben létrehozott Duna Szimfonikus Zenekart. A Duna Szimfonikus Zenekar repertoárja a barokk zenétől a XXI. századi, kortárs kompozíciókig felöleli az európai zenetörténet valamennyi stíluskorszakát. A zenekar a saját szervezésű bérleti programsorozatának összeállításakor, a klasszikus értékeket képviselő zeneművek műsorra tűzése mellett, különös figyelmet fordít a XXI. századi kortárs magyar művek bemutatására is. A társulat tagjai továbbá elkötelezettek a fiatalok zenei nevelésében, az igényes kultúra közvetítésében. Mindkét együttesnek hálás, hűséges, rajongó közönsége van. A Duna Palota Budapest történelmi városközpontjának egyik legszebb és legigényesebb kulturális helyszíne, rendkívül frekvenciált elhelyezkedése miatt, valamint az épület

adottságaiból fakadóan, évtizedek óta értékes, magas szintű kultúraközvetítési feladatokat lát el. Az országimázs formálása szempontjából is fontos és kiemelkedő kulturális szerepet tölt be, kedvelt helyszíne a hazánkba látogató külföldieknek, akik bepillantást nyerhetnek többek között a magyar tánc és komolyzenei kultúrába.

A Duna Szimfonikus Zenekar több mint 50 éves fennállása óta nemcsak a hangversenyeket tartja a Duna Palotában, hanem 2012 óta itt zajlanak a próbák is. A zenekari irodának, a kottatárnak, és gyakorlóknak is helyet adtunk. Az itt folyó igényes szakmai munkának nagyon örülünk. Az együttes kitűnő koncertjei hozzájárulnak a Duna Palota kulturális küldetéséhez, és az intézmény elismertségét is szolgálják. Ugyanakkor az egyéb rendezvények gazdag kínálatával egészítik ki a zenekar értékközvetítő munkáját.

R. Zs.